

Zápis z jednání 21. schůze Traumatologické sekce České pediatricko-chirurgické společnosti

Místo konání : Svachova Lhotka 13.9.-15.9.2017

Seznam přítomných: prof. MUDr. Petr Havránek, CSc., doc. MUDr. Tomáš Pešl, PhD., MUDr. Jindřich Preis, PhD., MUDr. Eva Matoušková, prof. MUDr. Ladislav Plánka, PhD., MUDr. Petr Toufar, prim. MUDr. Petr Polák, MUDr. Ivo Kopáček, doc. MUDr. Josef Vodička, PhD., MUDr. Ivo Kopáček, prim. MUDr. L'ubomír Sýkora, MUDr. René Jáger, MUDr. Martin Konečný, MUDr. Jiří Urban

Zápis podle programu:

1. Novela zákona č. 95/2004 Sb. O podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

Prof. Havránek uvedl již schválenou novelu zákona 95/2004 Sb. a z ní vyplývající postavení dětské chirurgie jako základního oboru. Dětská úrazová chirurgie (nebo dětská traumatologie), by měla být řešena nástavbovým vzdělávacím programem, *funkčním kurzem* „Dětská úrazová chirurgie“. Ten by měl být nástavbou na dětskou chirurgii a úrazovou chirurgii. Problém je, že po novele zák. 95/2004 Sb. není postavení dětské chirurgie (základní obor) a úrazové chirurgie (nástavbový obor) stejné.

2. Funkční kurz „Dětská úrazová chirurgie“

O kurzu informoval prof. Havránek. Proběhlo seznámení s cílem kurzu, kterým by měla být výchova dětského chirurga a úrazového chirurga pro funkční místo v Centru dětské traumatologie. Nejprve na místo přednosta CDT, později i pro vedoucí ÚPS („trauma-team-leader“). Absolvování kurzu může být podmínkou k výkonu funkce. Navrhovány jsou dva cykly. Cyklus I, který bude otevřen pro chirurgy, ortopedy, dětské chirurgy a traumatology zabývající se dětskou traumatologií. Výstupem bude obdržení certifikátu. Cyklus II bude poté pro dětské chirurgy a traumatology, výstupem bude závěrečná zkouška. Absolvent bude akreditovaný dětský úrazový chirurg. Paralelně s probíhajícím dotovaným prvním během kurzů bude probíhat akreditace (nového) oboru dětské úrazové chirurgie na MZ. Dále se diskutovaly počty požadovaných výkonů, ustanovení akreditační a zkušební komise, apod.

3. Další bod mapoval činnost v oboru Dětská chirurgie napříč ČR na základě „Dotazníku pro chirurgická (ortopedická) pracoviště ČR o spektru jejich činnosti v dětských chirurgických oborech“

O výsledcích informoval prof. Plánka. Bylo osloveno 102 nemocnic, do doby jednání bylo vráceno 51 dotazníků. Z dodaných dotazníků vyplývá alarmující nízký počet dětských chirurgů. Celkem 73 atestovaných dětských chirurgů, z toho 44 do 55 let, dále 26 v přípravě. Z dotazníků též bylo patrné, že většina dotazovaných pracovišť provádí dětskou chirurgii v různém rozsahu ve věkovém rozmezí 2-15 let. Stále se nedaří koncentrovat raritní diagnózy. Důležité je též

motivovat lékaře k erudici v dětské chirurgii. Schůze opakovaně konstatovala, že ve velkých krajských, nebo dokonce univerzitních městech (Plzeň, Ostrava, České Budějovice) je zásadní chybou absence samostatných primariátů dětské chirurgie.

4. Registr dětských úrazů a jeho současný stav

Prof. Plánka informoval o snaze, aby do registru úrazů byla data automaticky odesílána z NIS (registru hospitalizovaných pacientů). Nyní je zaveden testovací provoz ve 3 nemocnicích (Hradec Králové, Ústřední vojenská nemocnice Praha a FN Brno). Cílem registru by byly informace o úrazové charakteristice, jejímž výstupem by bylo pravděpodobně předcházení úrazům a nejlépe prospěšné by tyto informace byly pro preventisty a pediatri.

5. Novinky v seznamu zdravotních výkonů ve vztahu k dětské traumatologii.

Prof. Plánka informoval o ekonomické problematice kódů plastových fixačních obvazů. Podle informací z FN Brno je zatím pozitivní finanční výstup. Problémem je nyní ve většině nemocnic nastavení paušálu a to že aktuální rozpočty s plastovými sádkami většinou nepočítaly. Dalším problémem může být technická náročnost a různé ceny sádek. Jedním z podstatných bodů v diskusi byl fakt, že plastová fixace nemůže být pacientem kategoricky požadovatelná. Vždy musí záležet na indikaci ošetřujícího lékaře. Dle informací doc. Pešla zatím navrhuje použití na stabilní zlomeniny, nebo zlomeniny po osteosyntéze.

6. Webové stránky dětské chirurgie

Prof. Plánka informoval o zavedení uzavřené sekce webu, pouze pro členy ČPCHS, kde budou po přihlášení přístupné zprávy z výboru ČPCHS, různé statistiky, odborné články a další.

7. Statistiky CDT

Informoval Doc. Pešl. Nadále platí, že čísla zejména u ambulantních ošetření jsou pouze orientační, i když výpovědní hodnota dat stoupá. Do diskuze vstoupil Dr. Jáger, který informoval o konceptu začínajících traumacenter na Slovensku, kdy se nyní řeší personální obsazení a rozdělení. Nejprve urgentní příjmy I. typu a II. typu, ty by pak měly mít návaznost na traumacentra. Termín realizace zatím není znám. Prof. Havránek komentoval informaci vyplývající ze statistik, kterou je velmi slabá publikační činnost jednotlivých CDT. Dále ze statistik vychází diskrepance v jednotlivých číslech, která je pravděpodobně dána ošetřováním pacientů v různém věkovém rozmezí (0-15 let versus 0-18 let). V rámci hodnocení statistik došlo k diskusi o vhodnosti multicentrických studií zabývajících se řešením zlomenin distálních diafýz a metafýz radia (použití dlah, atypické metodiky ESIN či K-drátů), dále se diskutovalo vhodnost a místo použití LCP dlahy. Dalším bodem v diskusi byla informace o měření tkáňového tlaku a nutnosti do budoucna sjednotit a objektivizovat metodiku. Dále se při hodnocení počtu suprakondylických

fraktur humeru nadnesla otázka, jak provádět osteosyntézu. Ve FN Krč zatím zkouší při minimálně dislokovaných frakturách zavedení osteosyntetického materiálu z laterální strany. Dále se diskutovalo, zda je vhodné provést revizi tepny při *pulseless pink hand*. Na toto téma promítl Dr. Preis prezentaci o 30 letech zkušenostech s pulseless suprakondylickou frakturou ve FN Hradec Králové na které byl patrný postupný odklon od cévníchrevizí, což bylo podpořeno lepšími výsledky.

8. Pracovní skupina pro chirurgii a traumatologii ruky.

Dr. Matoušková zdůrazňuje nutnost vzniku pracovní skupiny, ve které by měl být alespoň 1 lékař z každého CDT. Tito členové by se měli stát i členy České společnosti pro chirurgii ruky. Vznik skupiny je výborem této společnosti podpořen. Členové pracovní skupiny mohou absolvovat sérii kurzů v chirurgii a traumatologii ruky. V dubnu 2017 skončil poslední běh, který měl 6 částí. Na podzim 2017 bude pravděpodobně další běh.

9. Symposia a kongresy s tematikou dětské traumatologie

23.-25.5.2018 se uskuteční 64. Český a Slovenský kongres dětských chirurgů v Peci pod Sněžkou
14.-15.6.2018 by se měl konat kongres Trauma v detskom veku v Senci (Slovensko)

10. Hodnocení symposia Dětské zlomeniny Zbiroh 2017

Informace podal prof. Havránek. Kongresu se zúčastnilo 120 účastníků (90 lékařů, 30 sester). Bylo přednášeno 45 prezentací. Novinkou na Zbirohu byl round table a workshop na OS prstů ruky. Přítomni byli i přední čeští ortopedi a traumatologové. Celkově jsou pozitivní ohlasy.

11. Nadační fond Kolečko, podpora CDT, primární a sekundární prevence dětských úrazů

Mgr. Linda Jandová se omluvila z jednání, proto informace podal prof. Havránek. Informoval o velmi významné práci v prevenci dětských úrazů a preventivních programech pořádaných fondem. Nadace nabízí další kolo „grantové soutěže“. Přihlášky je možné zasílat prof. Havránkovi, nebo Lindě Jandové. Správní rada bude pak jednotlivé požadavky hodnotit. Po získání finanční podpory je nanejvýš žádoucí mediální prezentace.

12. Multicentrické studie s problematikou dětské traumatologie

Každé CDT by mělo poslat návrh na studii, pokud má zájem, diskutovaly se možné studie a to zlomeniny distální diafýzy radia, kompartment syndrom, zlomeniny diafýzy bérce (definování operační léčby), LCP dlahy, technika osteosyntézy suprakondylických fraktur aj.

Některé ze studií jsou již hotové: FN Brno+FN HK – studie srovnávající výsledky osteosyntézy K dráty vs tahová cerkláž u fraktur olekranu – jako lepší alternativa se jeví OS K dráty
Dále FN Plzeň+FN Brno mají rozpracovanou studii u fraktur hlavičky radia – TEN vs K drát

13. Úkoly

- a. Příštím organizátorem setkání je FN Krč, místo a termín budou upřesněny.
- b. Statistiky CDT – Dr. Preis a Doc. Pešl vytvoří komentované verze položek tabulky a rozešlou je.
Termín: přelom roku 2017/2018
- c. Dr. Konečný a Dr. Urban byli pověřeni provedením literární rešerše cévního traumatu u suprakondylických fraktur humeru a jejím rozesláním. Termín jaro 2018
- d. Doplnění pracovní skupiny pro chirurgii a traumatologii ruky. Termín do konce roku 2017
- e. Multicentrické studie – viz výše

14. Kasuistiky

V pátek 15.9.2017 byly prezentovány jednotlivé kasuistiky.

Zapsal: Dr. Konečný

Přehlédl, korigoval a souhlasí: prof. Havránek